

Verslag verdiepingssessie huisvesting en integratie van vluchtelingen - U10 collegedag 4 oktober 2016

Aanleiding: De bestuurlijke Kerngroep A&I U10 wil graag verder met de uitrol van het regionale proces van de z.g. doorlopende lijn, oftewel de pilot regionale ketenaanpak. Het idee is om vanaf het moment van eerste opvang in de regio al te beginnen met het integratieproces en ervoor te zorgen dat statushouders daarna ook woonruimte kunnen betrekken in onze regio. Hieraan tevens deel: provincie, COA, Platform Opnieuw Thuis en het OTAV. Voorlopige conclusie is dat er ambtelijk, bestuurlijk en bij onze partners een breed draagvlak is voor het aangaan van verdere samenwerking in de geest van de doorlopende lijn. Tevens acht men dit een geschikt moment om deze samenwerking bestuurlijk te markeren door het aangaan van een bestuursconvenant. 4 oktober ziet men als een mooi moment om kort terug te blikken op de bereikte resultaten en afspraken te maken over gezamenlijke vervolgacties. Die acties beslaan zowel het werkveld wonen als het sociale domein, zodat dit een geschikte cross-over is voor deze bijeenkomst. Tijdens de gelijknamige bestuurstafels in september is dit onderwerp reeds voorbesproken.

Inleider: Maarten Smidts (Programmadirecteur Platform opnieuw Thuis): Wat zijn nu de belangrijkste kansen om regionale samenwerking op dit thema aan te gaan?

Discussievragen:

1. *Kunt u zich vinden in de gezamenlijke uitgangspunten voor het aangaan van deze bestuursovereenkomst?*
  - Doorlopende lijn van huisvesting naar integratie in de regio
  - Aansluiting regionale vraag en aanbod huisvesting statushouders
  - Start met integratie vanaf dag 1
  - Inzet op zelfwerkzaamheid en betrekken vrijwilligers

Stelling 1: Gemeenten in de regio Utrecht gaan elkaar vanaf dag 1 na aankomst van vluchtelingen met elkaar bekijken wie het beste naar welke gemeente kan doorstromen en hoe zij daarbij alvast samen met de integratie kunnen beginnen.

2. *Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen over de inhoud van de conceptovereenkomst?*
  - Huisvesting asielzoekers en statushouders
  - Maatschappelijke begeleiding en participatie
  - Onderwijs, educatie en inburgering
  - Werk en inkomen

Stelling 2: Om verdringing op de woningmarkt als gevolg van de extra asielinstream te voorkomen dient de sociale woningvoorraad in elke gemeente te worden uitgebreid.

3. *Kunt u zich vinden in het voorgestelde vervolgproces?*
  - Ondertekening door de colleges van de U10-gemeenten
  - Uitwerking samenwerkingsafspraken via daarna op te stellen plan van aanpak
  - Bestuurlijke regie door bestuurlijke trekkers vanuit de BT wonen en de BT sociaal

Stelling 3a: De bestuursovereenkomst kan beter voor de hele U16 worden aangegaan om zo de doorlopende lijn van opvang naar huisvesting en integratie in onze regio verder te optimaliseren.

Stelling 3b: Om de betrokkenheid en het draagvlak voor deze nieuwe aanpak in onze raden te versterken dienen de raden bij de besluitvorming over deze overeenkomst te worden betrokken.

Samenvatting discussie:

De discussie vond plaats in twee dezelfde sessies met verschillende deelnemers. Daarbij werd tevens het laatste concept voor de bestuursovereenkomst betrokken. In zijn inleiding liep Maarten Smidts de vele kansen langs die er zijn om door regionale samenwerking het gemeentelijk vluchtelingenbeleid te verbeteren. In de geest van 'de wet van Ricardo' bepleit hij dat elke gemeente vooral gaat doen waar zij het beste in is zodat men elkaar kan versterken.

In de eerste sessie ging het vooral over huisvesting. Geconstateerd werd dat regionale samenwerking goed kan helpen omdat sommige gemeenten over meer kleine woningen en nadere over meert grote woningen beschikken zodat verschillende gezinsgroottes op maat kunnen worden bediend. De nareizigers zorgen vooral voor extra druk op de grote woningen. Wanneer gezinnen nog in aantocht zijn kan het handig zijn om mensen langer in het AZC te laten wachten tot hun gezinnen zij overgekomen. In Stichtse Vecht zijn goede ervaringen opgedaan met het huisvesten van verschillende alleenstaande in 1 woning, met begeleiding van het Leger des Heils. Een risico daarbij kan wel zijn de evt. korting op de uitkering door meerdere alleenstaanden in 1 woning. Maarten Smidts dringt erop aan om deels leegstaande opvanglocaties te benutten voor menging met andere doelgroepen omdat dit ook de integratie ten goede kan komen. Het achter de hand houden van capaciteit in geval van nieuwe instroom wordt verstandig geacht. Daarbij vindt men het wel belangrijk om daar tevens ook andere doelgroepen te blijven huisvesten om verdere verdringing te voorkomen. Men is het eens dat daarom ook meer goedkope voorraad moet worden toegevoegd. Het kan daarbij helpen wanneer ook het rijk een steentje bijdraagt met ontschotten zodat leegstaande rijksgebouwen vaker voor dit doel kunnen worden benut. Als schaalniveau voor de bestuursovereenkomst gaat de voorkeur uit naar de U16, omdat dit beter aansluit op de nieuwe grenzen voor de regionale woningmarkt. Het betrekken van de raden hierbij heeft daarbij de voorkeur.

In de tweede sessie ging het vooral over integratiebeleid. Dit is nu het centrale thema nu de instroom is afgenomen. Het gaat nu vooral om de vraag hoe we de mensen aan het werk of vrijwilligerswerkkrijgen, indachtig de aanbevelingen van het WRR-rapport. Omdat onze systeemregels hierbij vaak belemmerend zijn wordt gepleit voor ontzorgde systemen. Bijvoorbeeld, je krijgt een huis en twee jaar een integratietraject aangeboden in een soort van regelvrije zone. Hieraan zou je ook een soort van buddy-systeem kunnen koppelen. Nagedacht zou kunnen worden om hier in onze regio een pilot of experiment van te maken. Gesuggereerd wordt dat om dit te bereiken ook een rol is weggelegd voor de politieke partijen. Maar als je het zoekt in andere regelgeving ben je zo vijf jaar verder. Maar ook vanuit de SD valt geen initiatief in deze richting te verwachten. Dus een pilot zou tot veel snellere resultaten kunnen leiden. Afsproken wordt dat er hierover nog een vervolgspraak wordt gemaakt om dit idee verder uit te werken. Maarten zal tevens contact leggen met het min. voor Binnenlandse zaken voor verdere verkenning van zo'n bestuurlijk experiment.